

Перелік теоретичних запитань для підготовки до екзамену з дисципліни «Психіатрія та наркологія з особливостями дитячого віку»

1. Предмет та завдання психіатрії та наркології, основні розділи психіатрії.
2. Розповсюдженість психіатричних та наркологічних захворювань у світі та в Україні.
3. Організаційна структура психіатричної та наркологічної допомоги в Україні, роль лікаря первинної ланки.
4. Організація та принципи роботи психіатричних та наркологічних закладів.
5. Амбулаторна психіатрична допомога, її переваги та недоліки.
6. Невідкладна психіатрична допомога, її суть, зміст, правове забезпечення.
7. Поняття про психопатологічний симптом, синдром, реєстри психічних розладів та психічного захворювання.
8. Методика опитування і оцінки психічного стану. Структуровані психіатричні інтерв'ю.
9. Методика збору суб'єктивного та об'єктивного анамнезу.
10. Застосування методів ЕЕГ, Ехо- і реоенцефалографії, їх характеристика та значення в психіатрії.
11. Рентгенологічні і томографічні методи, їх особливості та інформативність.
12. Основні методики експериментально-психологічного дослідження.
13. Принципи та методи психофармакотерапії, класифікація основних психотропних препаратів.
14. Лікування в гострому періоді, стабілізуюча та підтримуюча терапія.
15. Електросудомна терапія: основні засади, покази до застосування.
16. Застосування препаратів пролонгованої дії.
17. Принципи і методи психотерапії.
18. Принципи реабілітації психічно хворих.
19. Принципи і порядок проведення медико-соціальної, військової та судово-психіатричної експертизи.
20. Психологічна характеристика процесів відчуття та сприймання.
21. Симптоми порушення відчуттів, їх діагностика та значення.
22. Симптоми порушення сприйняття, їх діагностика та значення.
23. Психосенсорні розлади: симптоми та їх діагностичне значення.
24. Галюцинаторні синдроми
25. Психологічна характеристика пам'яті. Види пам'яті.
26. Психологічна характеристика уваги, класифікація уваги.
27. Патологія пам'яті: кількісні та якісні розлади, клінічне значення.
28. Симптоми порушення уваги і їх діагностичне значення.
29. Амнестичний синдром С.С.Корсакова: структура, варіанти, клінічне значення.
30. Особливості порушень пам'яті та уваги при різних захворюваннях.
31. Визначення та психологічна характеристика процесу мислення та інтелекту.
32. Класифікація розладів мислення.
33. Формальні розлади мислення (розлади асоціативного процесу).
34. Патологія суджень та умовиводів.
35. Маячні синдроми.
36. Обсесивний синдром.
37. Синдром надцінних ідей.
38. Симптоми інтелектуальної недостатності: вроджені та набуті.
39. Поняття про когнітивне зниження, ступені, варіанти. Особливості структури при різних захворюваннях.
40. Визначення поняття емоцій.
41. Класифікація емоцій.
42. Основні симптоми розладів емоцій.
43. Маніакальний синдром і його клінічні варіанти.
44. Депресивний синдром і його клінічні варіанти.
45. Фізіологічний та патологічний афект, диференційна діагностика, експертне значення.
46. Захворювання при яких характерні розлади емоцій.

47. Визначення поняття воля. Психологічна характеристика волі.
48. Етапи вольового акту. Прості і складні вольові дії.
49. Симптоми розладів вольової активності.
50. Патологія інстинктивної діяльності.
51. Кататонічний синдром, варіанти.
52. Захворювання при яких зустрічаються розлади волі.
53. Психомоторні порушення, класифікація.
54. Ступори, види, клінічне значення.
55. Збудження, клінічні варіанти, захворювання, при яких зустрічаються.
56. Паракінезії, види, клініко-діагностичне значення.
57. Визначення поняття свідомості. Свідоме та несвідоме.
58. Предметна свідомість, самосвідомість та рефлексійна свідомість.
59. Критерії самосвідомості за К.Ясперсом.
60. Основні синдроми потьмарення свідомості.
61. Деперсоналізація та дереалізація.
62. Поняття про психопатологічний синдром. Прості і складні, комбіновані синдроми.
63. Класифікація психопатологічних синдромів.
64. Межові непсихотичні синдроми.
65. Психотичні синдроми.
66. Дефектно-органічні синдроми.
67. Наркоманічні синдроми.
68. Синдроми, які переважно зустрічаються в підлітковому віці.
69. Синдроми, які переважно зустрічаються в похилому та старечому віці.
70. Основні принципи діагностики психічних хвороб. Синдромологічний принцип, його відображення в МКХ.
71. Основні гіпотези етіології та патогенезу шизофренії (генетична, нейрохімічна, інфекційна, психодинамічна, соціокультуральна).
72. Принципи діагностики шизофренії, клініко-психопатологічний та експериментально-психологічний методи.
73. Основні клінічні прояви шизофренії.
74. Клінічні форми шизофренії.
75. Кінцеві стани шизофренії.
76. Типи перебігу шизофренії (приступоподібно-прогресивний, безперервно-прогресивний, періодичний).
77. Вікові особливості перебігу шизофренії. Клініка дитячої шизофренії.
78. ЕСТ метод лікування шизофренії.
79. Принципи психофармакотерапії шизофренії.
80. Підтримуюча терапія, принципи профілактики та реабілітації хворих на шизофренію.
81. Питання експертизи при шизофренії
82. Шизотипові та маячні розлади. Етіологія, патогенез, клінічні симптоми, лікування, кінцевий стан.
83. Індукований маячний розлад, клініка, діагностика, лікування.
84. Шизоафективні розлади, етіологія, патогенез, епідеміологія, основні клінічні симптоми.
85. Лікування шизоафективних розладів, принципи профілактики, прогноз та питання експертизи.
86. Епідеміологія, етіологія та патогенез біполярного афективного розладу.
87. Критерії діагностики афективних розладів.
88. Клінічні прояви маніакальної фази.
89. Атипові та змішані варіанти маніакального синдрому.
90. Клініка депресивної фази.
91. Типові та атипові варіанти депресивної фази.
92. Діагностичні критерії маскованої депресії.
93. Основні варіанти маскованої депресії.
94. Загальні закономірності перебігу біполярного афективного розладу.

95. Вікові особливості клінічних проявів та перебігу біполярного афективного розладу.
96. Методи лікування біполярного афективного розладу.
97. Циклотимія, клініка, діагностика, лікування.
98. Дистимія, клініка, діагностика, лікування.
99. Експертиза та реабілітація хворих на афективні розлади.
100. Алкоголь та його вплив на організм людини, дані ВООЗ щодо поширення алкогольної залежності у загальній популяції.
101. Побутове пияцтво, як соціальне явище, основні виклики та перестороги.
102. Розповсюдження алкоголізму в Україні.
103. Психічні та поведінкові розлади зумовлені вживанням алкоголю, діагностичні критерії.
104. Просте алкогольне сп'яніння, ступені, клінічна характеристика. Патологічне сп'яніння, варіанти.
105. Стадії хронічної алкогольної залежності. Клінічна характеристика початкової стадії..
106. Симптоматика наркоманічної та енцефалопатичної стадії.
107. Алкогольна деградація особистості.
108. Соматичні та неврологічні ускладнення алкоголізму.
109. Принципи та методи лікування алкогольної залежності.
110. Клініка алкогольної коми. Методи діагностики та невідкладне лікування.
111. Клініка класичного алкогольного делірію. Атипові форми алкогольного делірію. Важкі форми алкогольного делірію. Алгоритм надання невідкладної допомоги.
112. Алкогольні галюцинози, клініка, діагностика, лікування.
113. Алкогольні параноїди, клініка, діагностика, лікування.
114. Організація наркологічної допомоги в Україні на сучасному етапі.
115. Мета, принципи та заходи психосоціальної реабілітації осіб із алкогольною залежністю.
116. Міжнародна класифікація наркотичних речовин. Критерії наркотичної речовини.
117. Визначення поняття «наркоманія», «токсикоманія».
118. Клініка наркоманій та їх різновиди.
119. Класичне поняття великого наркоманічного синдрому.
120. Класифікація, клініка, особливості перебігу токсикоманій.
121. Наркоманії та токсикоманії у підлітковому віці.
122. Клініка та перебіг опійної наркоманії.
123. Клініка та перебіг гашишної наркоманії.
124. Клініка та перебіг кокаїнової наркоманії.
125. Клініка та перебіг наркоманій викликаних вживанням психостимуляторів.
126. Клініка та перебіг наркоманій викликаних галюциногенами.
127. Стадії наркоманій та кінцевий стан при наркоманіях.
128. Особливості лікування наркоманій.
129. Принципи профілактики наркоманій.
130. Особливості перебігу наркоманій в дитячому віці.
131. Психічні та поведінкові розлади внаслідок зловживання транквілізаторами, снодійними, холінолітиками.
132. Зловживання легкими розчинниками.
133. Лікування та профілактика токсикоманій.
134. Психотерапевтичні методи лікування наркотичних залежностей та психосоціальна реабілітація uzалежнених осіб
135. Загальні патогенетичні механізми органічних психічних порушень.
136. Класифікація психічних порушень органічної природи.
137. Динаміка та особливості психічних порушень в різні періоди захворювання.
138. Клінічні прояви психічних порушень при органічних захворюваннях.
139. Принципи диференційної діагностики психічних розладів органічної природи.
140. Терапія психічних розладів органічного генезу.

141. Основні психопатологічні синдроми, які зустрічаються при соматичних, ендокринних та судинних захворюваннях.
142. Клінічна характеристика психічних розладів під час вагітності та післяпологових психічних розладів.
143. Проблема діагностики та лікування післяпологових психозів.
144. Клінічні особливості та динаміка перебігу психічних порушень судинного генезу.
145. Принципи терапії психічних розладів при судинних ураженнях
146. Клініка, діагностика та терапія психічних розладів при внутрішніх соматичних захворюваннях.
147. Ендокринний психосиндром Манфреда Бльойлера.
148. Профілактика соматогенних, ендокринних, судинних, післяпологових психічних розладів та психічних розладів під час вагітності.
149. Основні засади терапії психічних порушень органічного походження.
150. Основні психопатологічні синдроми, які зустрічаються при екзогеніях (екзогенні типи реакції за Бонгеффером).
151. Клінічна характеристика психічних порушень при гострих та хронічних інфекціях.
152. Психічні розлади у ВІЛ- інфікованих.
153. Діагностика та лікування психічних порушень при постковідному синдромі.
154. Вікові особливості, перебіг, прогноз, принципи терапії, профілактики, експертизи, соціально-трудова реабілітації психічних розладів при інфекційних захворюваннях.
155. Клінічна характеристика психічних порушень при ЧМТ у ранніх та віддалених періодах після ЧМТ. Резидуально-органічні наслідки ЧМТ.
156. Принципи терапії, профілактики, експертизи, соціально-трудова реабілітації наслідків перенесених ЧМТ.
157. Наслідки акубаротравми, їх діагностика та лікування.
158. Клінічні особливості психічних розладів при гострих, хронічних отруєннях лікарськими засобами, харчових отруєннях, при інтоксикаціях промисловими та побутовими отрутами.
159. Психопатологічні проблеми, пов'язані з урбанізацією та викликані несприятливими екологічними факторами. Особливості їх терапії, профілактики, експертизи та соціально-трудова реабілітації.
160. Пострадіаційні психічні розлади та психічні розлади під впливом НЧВ та електромагнітного поля.
161. Особливості профілактики, терапії, соціальної реабілітації та експертизи пострадіаційних психічних порушень.
162. Медикаментозна терапія та психотерапевтична корекція органічних психічних розладів при інфекціях, ЧМТ та екологічно несприятливих факторах.
163. Проблеми психічного здоров'я населення у періоди пандемій.
164. Визначення поняття психогенії. Класичне вчення про психогенії.
165. Загальна характеристика психогенних захворювань.
166. Роль емоційного стресу та психічної травми у виникненні психогенних захворювань.
167. Етіологія та патогенез, роль спадкових та набутих факторів у виникненні психогенних захворювань.
168. Класифікація психогеній.
169. Етіологія та патогенез неврозів. Основні клінічні форми неврозів.
170. Поняття про невротичну реакцію та невротичний розвиток.
171. Принципи лікування та профілактики неврозів.
172. Клініка, діагностика, лікування obsesивно-компульсивного розладу.
173. Дисоціативні (конверсійні, істеричні) розлади.
174. Клініка, діагностика, терапія неврастенії.
175. Депресивні невротичні розлади.
176. Принципи терапії та профілактики неврозів.
177. Сучасні уявлення про етіопатогенез соматоформних розладів.

178. Критерії діагностики соматоформних розладів, соматизованого розладу, соматоформної вегетативної дисфункції, іпохондричного розладу та психалгії.
179. Основні клінічні симптоми та синдроми при соматоформних розладах.
180. Принципи лікування хворих на соматоформні розлади.
181. Клінічна характеристика іпохондричного розладу.
182. Основні напрямки терапії хворих з іпохондричним розладом.
183. Поняття про соматоформний больовий розлад, клініка, диференційна діагностика, лікування.
184. Профілактика соматоформних розладів.
185. Сучасні уявлення про етіопатогенез реактивних психозів.
186. Поняття про емоційний стрес, психотравму. Тріада Ясперса.
187. Класифікація реактивних психозів.
188. Клінічна характеристика гострих реактивних психозів.
189. Клінічна характеристика затяжних реактивних психозів.
190. Реактивна депресія, клінічні варіанти, лікування.
191. Реактивний параноїд, клінічна характеристика, діагностика, диференційна діагностика, терапія.
192. Основні критерії діагностики істеричних психозів.
193. Клінічні форми істеричних психозів.
194. Невідкладна допомога хворим з гострими реактивними психозами.
195. Диференційна діагностика реактивних психозів.
196. Вікові особливості та наслідки реактивних психозів.
197. Основні принципи лікування, профілактики та реабілітації хворих на реактивні психози.
198. Судово-психіатрична, медико-соціальна та військова експертиза реактивних психозів.
199. Діагностичні критерії посттравматичного стресового розладу.
200. Етіологія і основні патогенетичні механізми розвитку посттравматичного стресового розладу.
201. Клінічні особливості посттравматичного стресового розладу.
202. Основні клінічні форми ПТСР.
203. Особливості перебігу та наслідки посттравматичного стресового розладу.
204. Диференційна діагностика посттравматичного стресового розладу.
205. Особливості ПТСР в дитячому віці.
206. Порушення соціального функціонування у хворих з ПТСР.
207. Принципи лікування, профілактики та реабілітації хворих з ПТСР.
208. Судово-психіатрична, медико-соціальна та військова експертиза хворих з ПТСР.
209. Визначення поняття інтелектуальна недостатність, епідеміологія та соціо-культуральні особливості.
210. Етіологія та патогенез порушень інтелекту.
211. Класифікація інтелектуальної недостатності, ступені та клінічні форми.
212. Клініка легкого ступеня інтелектуальної недостатності.
213. Клініка помірної та важкої інтелектуальної недостатності.
214. Клініка важкої інтелектуальної недостатності.
215. Диференційна діагностика інтелектуальної недостатності із дефіцитарними змінами когнітивної сфери внаслідок інших захворювань.. Затримка психічного розвитку.
216. Принципи надання допомоги пацієнтам з інтелектуальною недостатністю.
217. Діагностичні критерії раннього дитячого аутизму.
218. Специфічні та неспецифічні діагностичні ознаки дитячого аутизму.
219. Особливості порушень соціального функціонування при дитячому аутизмі.
220. Основні клінічні симптоми дитячого аутизму.
221. Динаміка дитячого аутизму.
222. Клініка та діагностика атипичного аутизму.
223. Диференційна діагностика дитячого аутизму.

224. Перебіг та прогноз.
225. Лікування дитячого аутизму.
226. Основні групи розладів поведінки у дитячому та підлітковому віці, особливості, наслідки, принципи корекції.
227. Гіперкінетичні розлади дитячого віку, типи, способи корекції.
228. Визначення поняття розлад особистості
229. Етіологічні фактори та патогенетичні механізми формування розладів особистості.
230. Діагностичні критерії розладів особистості за МКХ-10.
231. Класифікація розладів особистості.
232. Клініка, облігатні та факультативні ознаки, динаміка розвитку розладів особистості.
233. Психопатичні (патохарактерологічні) реакції.
234. Диференційна діагностика розладів особистості.
235. Лікування розладів особистості.

Перелік практичних навичок.

Надання домедичної та медичної допомоги при невідкладних станах в психіатрії та наркології.

1. Суїцидальна поведінка
2. Кататонічний ступор
3. Депресивний ступор
4. Кататонічне збудження
5. Галюцинаторне збудження
6. Гостра алкогольна інтоксикація
7. Отруєння бензодіазепінами
8. Отруєння трициклічними антидепресантами
9. Отруєння селективними інгібіторами зворотного захоплення серотоніну
10. Злоякісний нейролептичний синдром
11. Серотоніновий синдром
12. Отруєння метанолом
13. Стан відміни опіатів
14. Гостра інтоксикація внаслідок вживання психостимуляторів
15. Гостра інтоксикація внаслідок вживання синтетичних канабіоїдів
16. Відмова від прийому їжі
17. Маніакальне збудження
18. Алкогольний делірій
19. Аментивне збудження
20. Епілептичний статус